

Patrik Sahlstrøm: "Et spørsmål om ståsted", episode 3

Bjarne Benjaminsen

Første episode av føljetongen kan du lese [her](#).

Andre episode av føljetongen kan du lese [her](#).

Eldrerådet hadde vist nåde. Pasient 584 (tidligere kjent som Oppdragsleder) hadde blitt dømt til tvungen behandling og rehabilitering. Ikke til resirkulering, som 584 selv hadde regnet med.

Ingen kunne benekte at det var 584 som hadde bragt den biologiske svøpen til føderasjonen. Det var intet 584 kunne gjort annerledes som ville utgjort noen forskjell. Det var derfor ikke logisk å straffe 584 for det inntrufne.

Følelsesutbruddene under debrifingen var en annen sak. De tydet på at 584 hadde pådratt seg dype traumer og ville trenge langvarig behandling og full rehabilitering for å fungere i samfunnet igjen.

"Rehabilitering er en fullstendig harmløs prosedyre" lyste det fra informasjonskrystallen 584 hadde fått. Helt sikkert. Så vidt 584 hadde skjønt, fungerte det omtrent som å defragmentere en lagringskrystall og så gjenopprette fabrikkinnstillingene. Og "harmløs" i den forstand at siden pasienten var våken gjennom hele prosedyren, var det ingen fare for at dens selvbevissthet ville gå tapt. Påstander om at prosedyren medførte verre traumer enn de som ble kureret, var ondsinnede rykter og straffbare under paragraf 737-Z42BF.

Minst 31% av pasientene var fortsatt i stand til sammenhengende kommunikasjon etter endt behandling. De resterende 69% trengte ytterligere oppfølging før de var ute av systemet. Hvis nødvendig, ble de defragmentert gang på gang, i håp om at det før eller siden burde ha effekt. En suksessrate på 31% var langt over hva tidligere behandlingsformer hadde oppnådd og derfor ansett som en velprøvd og trygg prosedyre.

Ingenting av dette beroliget 584 i nevneverdig grad. Rehabilitering var en møysommelig og langdryg prosess, selv etter Solid-standard. Og ekstremt dyr. Derfor hadde 584 ingenting å bekymre seg for. Tallet 584 refererte til plassen i behandlingsskøen, og den ville rekke å telle stjernene i galaksen, før det ble dens tur for behandling.

Der befant 584 seg. I limbo, med evigheten til å fundere over det biologiske fenomen som nær hadde utslettet Føderasjonen. Og over rollen den selv hadde spilt i dette jordskjelvet.

Alt hadde gått som planlagt og den hadde vendt tilbake til Liv nesten fem sykluser senere. Ting, eller rettere sagt liv, hadde utviklet seg langt raskere enn prognosene fra Op tilsa. All landmasse var nå dekket av organismer. Det var bare iherdig innsats fra vedlikeholdsdronene som hindret basen i å bli overgrodd. Eksemplarer av organismene hadde blitt hentet inn og bevart i stasis-tuber. Op var ikke imponert over dem. Stygge og skjøre. Op tvilte på om de fortsatte ville være levende etter at de kom ut av stasis. Det var av mindre betydning, for selv i død tilstand ville et enkelt eksemplar utløse en vitenskapelig revolusjon. Hvorfor ga ikke dette større tilfredsstillelse? Jo, fordi det var organismene på land som tiltrakk seg Ops oppmerksomhet. De hadde tilpasset seg på måter som krevde en overordnet plan. Rene tilfeldigheter kunne ikke forklare hvor raskt dette hadde skjedd. For det skjedde raskere enn Op kunne observere. Varselkrystallene hadde plutselig blinket frenetisk.

Kraftfeltet som skulle holde basen steril, hadde blitt overbelastet og en rekke rom var kontaminert. Datamaskinen fulgte øyeblikkelig sine forhåndsprogrammerte prosedyrer. Den gjorde kontrollrommet om til nødflåte, skjøt den ut og sendte den av gårde til en tryggere havn. Det var det fint lite Op kunne gjøre med det.

Det var selvfølgelig store mengder prøver å studere nærmere. Foredrag å forberede til Vitenskapsakademiet. Uviktig i forhold til feltstudier på Liv. Op sydet av frustrasjon over at hvert blink brakte flåten lenger vekk fra studiene.

Op hadde alltid tidligere ignorert dem som hadde blinket tull om at Eldrerådet kanskje ikke var de Første, og at det fantes krefter eldre enn dem. Dersom de Eldres vitenskap var feil, siden det som skjedde på Liv var umulig, hvor ellers tok de feil? Hva ellers av fundamentet for kunnskapen deres var ustabil?

Tåkene hadde for mange sykluser siden insistert på at alle utforskningsskip måtte være utstyrt med en autopilot som tok over styringen ved kriser. De hadde med rette pekt på at De Solide aldri ville greie å reagere raskt nok i en nødssituasjon. Derfor hadde det gått lang tid før Op vendte oppmerksomheten tilbake til skipet, trygg på at alt var under kontroll. Det var det i grunn hele tiden. Det var nesten mer tradisjon enn noe annet som gjorde at skipene hadde selvbevisste piloter. Pilotens oppgave bestod derfor av å overvåke systemer som aldri feilet. Og å skrive meningsløse rapporter og andre gjøremål hvis funksjon bare var å holde dem sysselsatt. Alt sammen var fullstendig automatisert. Noe som sikret hele sektorens undergang.

I det Op vendte oppmerksomheten tilbake til kontrollene, stanset varselblinkene og ble avløst av vedvarende dyprødt lys. Alle flåtens systemer var i ferd med å bryte sammen, og skroget var gjennomhullet utallige steder. Vedlikeholdsdronen kjempet en heroisk kamp for å omdirigere energi til de sentrale systemene. Datasentralen, kontroll og navigasjon samt motoren var det eneste som fortsatt var oppe, og det med bare nød og neppe. Flåten var i ferd med å smelte, som om det fløt i en usynlig syre. Usynlig syre? For noe tull. Ingenting var usynlig. Med det riktige utstyret kunne hva som helst fanges opp. Og riktig utstyr, det hadde utforsknings skipet. Op overkom panikken og sendte de siste sondene for å danne seg et bilde av hva som foregikk.

Signalene fra sondene overgikk Ops fatteevne. Hele nødflåten var infisert av biologiske molekyler. De spredte seg raskere enn ild, og alt de kom i kontakt med, ble oppløst raskere enn noen syre kunne ha greidd. Her var hele problemet. Vedlikeholdsdronene, som ikke var programmert for denne typen hendelser, tumlet inn i infesterte områder og falt fra hverandre. Her var også løsningen. Op begynte å omprogrammere vedlikeholdsinstruksene til å omfatte brenning av biologiske materiale. Heldigvis husket Op å instruere noen av dronene til å samle prøver av det biomassen mens resten desinfiserte flåten med ild. Bit for bit gjenvant dronene kontroll over delen av skipet som ikke hadde gått i oppløsning. Alt dette skjedde så raskt at det eneste Op fikk med seg var statusrapporter og stillbilder som viste utvalgte høydepunkter. Ruggende av sjokk observerte Op hvordan det organiske livet kjempet tilbake. Først gjennom å blokkere vedlikeholdsdronenes adgang, etter hvert med mer og mer avanserte strategier. Nesten som om det var en kollektiv intelligens eller noe tilsvarende som styrte det hele.

Op var mere fascinert enn bekymret. Skipets tilstand var stabilisert, og investorene rådde over en hel flåte med skip som skulle skjerme systemet fra nysgjerrige inntrengere. Denne flåten reagerte øyeblikkelig på Ops nødsignaler, og var allerede på vei for å bistå. Midt oppe i alt det andre som foregikk, hadde Op glemt å advare dem mot å komme for nærme. Ops skip var så infestert at det ikke kunne reddes, men alt Op tenkte på var å redde stasis-tubene med de innsamlede prøvene. Redningsskipene burde aldri ha kommet Op til unnsetning. I sin vitenskaplige grådighet glemte Op at det trygge og riktige å gjøre ville vært å sprengte sitt eget skip, eller helst styrte det inn i nærmeste

stjerne for å sikre at infesteringen ikke spredte seg. Den gang ei, og dermed var hele sektoren dømt til utslettelse.

Intetanende returnerte Op i triumf. Denne gangen var det tid til fullstendige tredimensjonal, fullspektrums gjennomstråling. Lykkelig forberedte Op seg til Æresforelesningen den ville holde. Hvor funnene vil bli presentert i sin helhet. Alt virket normalt da de landet i romhavnen. Men allerede før Op hadde kommet seg av skipet, var alarmen gått. Op hadde ikke engang mottatt sitt nye navn (Ærede Foreleser) før hele havnen var infestert. Karantene, først av romhavnen, så hele planeten, og så stjernesystemet, var til ingen nytte. Før de hadde rukket å risse inn en rapport for å advare resten av Føderasjonen, omfattet utbruddet hele sektoren.

Transportskipet som Pasient 584 befant seg i, var det siste som forlot sektoren før karantenen tredde i kraft, og før skipet var fremme, hadde Føderasjonen mistet all kontakt med denne sektoren. Det var utbrudd i alle omkringliggende sektorer, og før noen rakk å kalle inn Rådet til hastemøte, var all kontakt med ytterligere to sektorer brutt. Selv om andre ikke tilla 584 noen skyld, viste den inni seg hvem det var som hadde skylden.

Patrik Sahlström ble født i Warszawa, Polen i 1975, er av svensk-polsk herkomst, og er utdannet i religionsvitenskap fra Universitetet i Oslo. Han har skrevet trilogien Books of Future Darkness samt tegneserien Future Darkness. Hans neste bok, Fugitive. The Dragongirl Chronicles Vol. 1, utkommer snart.